

JAARVERSLAG

Rotterdam

2021

**COMMISSIE VAN TOEZICHT
ARRESTANTENZORG**

CTA

Commissie van Toezicht Arrestantenzorg Eenheid Rotterdam

Jaarverslag 2021

versie DEF

maart 2022

Commissie van Toezicht Arrestantenzorg eenheid Rotterdam

secretariaat:

Postbus 70023

3000 LD Rotterdam

website: www.toezichtarrestantenzorg.nl

Inhoud

1. Inleiding	2
2. De commissie	3
Taken	3
Samenstelling.....	3
Werkwijze	4
Bijzonderheden	5
3. Bevindingen.....	7
I. Insluiting / binnenkomst arrestant	8
II. Verblijf / huisvesting	9
III. Verblijf / verzorging en bejegening	10
IV. Veiligheid / calamiteiten en BHV	11
V. Bijzondere aandachtspunten.....	12
VI. Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie	12
VII. Verblijf in gerechtsgebouwen.....	13
VIII. Specifieke aandacht voor minderjarigen, verslaafden en psychische aandoeningen.....	14
IX. Bevindingen van arrestanten	14
4. Samenvatting met conclusies en aanbevelingen	15
Conclusies.....	15
Aanbevelingen	16
Bijlage 1	17
Bijlage 2	18
Bijlage 3	19

1. Inleiding

In dit verslag brengt de commissie van toezicht op de arrestantenzorg voor de eenheid Rotterdam rapport uit van haar werkzaamheden in 2021.

Het toezicht op de arrestantenzorg in de eenheid Rotterdam krijgt in de praktijk vorm door het afleggen van (onaangekondigde) bezoeken aan de diverse locaties waar arrestanten worden ingesloten. De zes politiecellencomplexen zijn bestemd voor insluiting van arrestanten met overnachting: Doelwater, Zuidplein, Marconiplein, Capelle a/d IJssel, Dordrecht, Spijkenisse en diverse locaties met ophoudkamers bedoeld voor kort oponthoud. Daarnaast inspecteren leden van de commissie de rechtbanklocaties in de eenheid aan het Wilhelminaplein in Rotterdam en de Steegoversloot te Dordrecht.

In hoofdstuk 2 staat informatie over **de samenstelling, taken en werkwijze** van de commissie en de onderwerpen uit regulier overleg en andere besprekingen. Enkele **bijzonderheden** worden toegelicht waaronder die volgend op incidenten en de gevolgen van de coronamaatregelen.

In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op de **bevindingen uit de inspecties** aan cellen en ophoudkamers in de volgorde van het inspectieformulier. Achtereenvolgens zijn dat: insluiting, verblijf, veiligheid, bijzondere aandachtspunten, ontvangst, verblijf in gerechtsgebouwen en bevindingen van arrestanten naar aanleiding van specifiek aandacht voor minderjarige, verslaafden en psychische aandoeningen. De bijzondere aandachtspunten betreffen landelijk vastgestelde thema's waaraan de CTA's tijdens hun inspecties in het bijzonder aandacht schenken. Voor 2021 is gekozen voor: naleving coronamaatregelen, in vrijheidsstelling/overdracht ingeslotene en aandacht voor minderjarigen en verstandelijk beperkten.

In de tabellen staan de bevindingen uit de inspecties aan de politiecellencomplexen naast de bevindingen aan ophoudlocaties.

In hoofdstuk 4 treft u de **conclusies en aanbevelingen** uit het verslagjaar 2021.

In de bijlage 1 en 2 staan **overzichten van de inspecties 2021** bij locaties met cellencomplex en locaties met ophoudkamers. In bijlage 3 ten slotte is bijgevoegd een **overzicht met gegevens uit de arrestantenmodule** van de eenheid over het aantal arrestanten en de leeftijd per cellencomplex onderverdeeld per leeftijdscategorie.

2. De commissie

Taken

De Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg (CTA) houdt toezicht op de wijze waarop de politie zorgt voor haar arrestanten. Vroeger bekend onder de naam commissie van toezicht op de politiecellen en sinds de vorming van de Nationale politie (2013) is dat de Commissie van Toezicht op de Arrestantenzorg. Er is er één in iedere eenheid. De totale arrestantenzorg bestaat uit huisvesting, veiligheid, verzorging, bejegening en vervoer van ingeslotenen. De CTA houdt toezicht op al deze aspecten.

De leden van de CTA brengen (onaangekondigde) bezoeken aan de locaties waar personen worden ingesloten en controleren of de politie op een juiste wijze voor deze ingeslotenen zorgt.

De leden doen verslag van die bezoeken met daarbij aanbevelingen over verbeteringen die vervolgens worden besproken met de teamchef Arrestantenzorg. De conclusies en aanbevelingen uit het jaarverslag worden eens per jaar besproken met de eenheidsleiding.

Samenstelling

De CTA bestaat uit onafhankelijke leden die benoemd worden door de Minister van Justitie en Veiligheid. Dat gebeurt op basis van een open sollicitatieprocedure en op voordracht van de regioburgemeester en hoofdofficier van justitie.

Wegens het bereiken van de tweede en laatste termijn is in 2021 afscheid genomen van:

- de heer M.J. Smit, voorzitter van 1 november 2013 tot 1 november 2021;
- de heer E. Biesbroek, plv. voorzitter van 23 september 2013 tot 23 september 2021;
- mevrouw E.E. van der Eng, lid van 23 september 2013 tot 23 september 2021;
- mevrouw J. van de Merwe, lid van 23 september 2013 tot 23 september 2021;
- mevrouw N. Tonnon, lid van 23 september 2013 tot 23 september 2021.

Tevens is afscheid genomen van:

- mevrouw E. Kaygun, trainer/coach, lid van 12 juni 2017 tot 12 juni 2021, einde eerste termijn;
- de heer A.H. Zellenrath, lid van 1 december 2020 tot 1 augustus 2021, op eigen verzoek.

Uit de zittende leden is een nieuwe voorzitter en plaatsvervanger gekozen. De heer Schrijer en mevrouw Wijngaarde zijn per 1 oktober 2021 voor een periode van vier jaar benoemd tot resp. voorzitter en plaatsvervangend voorzitter.

De commissie bestaat eind 2021 uit de volgende zeven leden:

- de heer D.J. Schrijer, - *voorzitter* -, zelfstandig toezichthouder en adviseur publieke sector, eerste termijn (1 oktober 2021 tot 1 oktober 2025);
- mevrouw J.S. Wijngaarde, - *plv. voorzitter* -, GZ psycholoog De Viersprong, Bergen op Zoom, eerste termijn ((1 oktober 2021 tot 1 oktober 2025);
- mevrouw C.A. Stut-Van der Flier, manager Innovatie & Kwaliteit - jeugdhulporganisatie Enver, eerste termijn (3 juni 2019 tot 3 juni 2023);
- mevrouw F. Voorn, beleidsadviseur Beroepsontwikkeling bij Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland, eerste termijn (3 juni 2019 tot 3 juni 2023);
- de heer R. Duvivier, arts in opleiding tot psychiater - Parnassia Groep Den Haag, eerste termijn (1 december 2020 tot 1 december 2024);
- mevrouw K. Rodriguez Merelles-Sisa, jurist FPC de Kijvelanden /Fivoor (eerste termijn: 1 juni 2021 tot 1 juni 2025);
- de heer M. Yuksekyildiz, toezichthouder WMO (eerste termijn: 1 juni 2021 tot 1 juni 2025).

De commissie wordt ondersteund door een secretaris vanuit de staf van de eenheid Rotterdam:

- mevrouw C.S. Helfferich, beleidsadviseur.

Werkwijze

inspecties

De leden bezoeken de hoofdlocaties met politiecellencomplexen, waar personen zowel overdag als 's nachts worden ingesloten, de locaties in de gebouwen van de basisteams met ophoudkamers waar personen vaak maar enkele uren worden vastgehouden en de arrestantenverblijven van rechtbanken in Rotterdam en Dordrecht.

In het jaar 2021 heeft de commissie 55 inspectiebezoeken afgelegd, waarvan 30 bezoeken aan hoofdlocaties en 25 bezoeken aan locaties met ophoudkamers. Tijdens de bezoeken is met in totaal 32 arrestanten gesproken over hun ervaringen, zie hiervoor: bijlagen 1 en 2.

De bevindingen zijn, waar mogelijk, door middel van het landelijk uniforme inspectieformulier vastgelegd en gedeeld met de verantwoordelijke chef; voor de cellencomplexen is dat de teamchef Arrestantentaken en voor de ophoudlocaties is dat de teamchef van de basiseenheid.

bijeenkomsten en overleg

De commissie kwam zes maal bijeen voor regulier overleg; daarnaast vonden gesprekken plaats met de eenheidsleiding en vertegenwoordigers van de rechtbank. Daarnaast zijn inwerk- en strategiebijeenkomsten gehouden en namen voorzitter en secretaris deel aan overleggen georganiseerd door het Landelijke Centrum van de commissies Toezicht Arrestantenzorg.

onderwerpen regulier overleg

Bespreking van de aandachtspunten uit de inspecties in aanwezigheid van de teamchef Arrestantentaken is een vast agendapunt van het reguliere commissieoverleg. Daarnaast kunnen ook de volgende agendapunten worden genoemd:

15 februari 2021: (via MS Teams): procedure benoeming nieuwe voorzitter en plaatsvervanger – inwerking en kennisoverdracht nieuwe leden – verslag over 2020.

12 april 2021: (via MS Teams) voorbespreking jaargesprek met EMO en rechtbankbestuur – stappenplan bij constatering gebreken bij ophoudlocaties – ervaringen met vervoer door politie binnen eigen arrondissement.

7 juni 2021: (via MS Teams) bespreking incidenten en richtlijnen informatiedeling incidenten arrestantenzorg – aanschrijven teamchef ophoudlocaties - overdracht voorzitter – vicevoorzitter.

6 september 2021: (locatie PI Krimpen a/d IJssel) bespreking vragen n.a.v. Dossier Zell – cijfers bezetting in voorlopige arrestantenverblijven- overzicht afhandeling klachtdossiers arrestantenzorg – rondleiding PI Krimpen a/d IJssel - diner en afscheid vertrekkende leden.

1 november 2021: (vergaderzaal bureau Doelwater) - Verdiepingsvragen n.a.v. dossier Zell – wijziging ambtsinstructie.

13 december 2021: (via MS Teams): terugblik landelijke Opleidingsdag – uitkomsten strategiemiddag – registratie spoelgegevens oogdouches – planning en speerpunten voor 2022.

overige bijeenkomsten

15 maart 2021: (via MS Teams) online inwerksessie nieuwe leden.

11 oktober 2021: (bureau Doelwater) strategiemiddag commissie in nieuwe samenstelling.

5 november 2021: (Utrecht) Opleidingsdag door het (LCCTA) voor nieuwe en bestaande leden.

bespreking met eenheidsleiding

Het jaargesprek met de eenheidsleiding was op 13 april 2021, digitaal, via MS Teams. In aanwezigheid van eenheidsleiding en managementteam is gesproken over punten uit het verslag over 2020. Naar de indruk van de commissievoorzitters is de arrestantenzorg in de eenheid overall genomen goed. Als positief punt noemen zij dat het beleid meer kindvriendelijk is; minderjarigen brengen vaker de nacht thuis door. Ook is tot tevredenheid van de commissie de tijdswaarneming nu op alle politiecellencomplexen gerealiseerd. BHV blijft een aanhoudend punt van aandacht. Natuurlijk zijn in coronatijd oefeningen lastiger te realiseren, maar het gevolg is wel dat er langere tijd niets op dit vlak is gedaan. De commissievoorzitters vragen hier toch een modus in te vinden. Ook vragen zij aandacht voor de omstandigheden in de ophoudkamers op de lokale bureaus. De commissie heeft de inspecties aan deze locaties geïntensiveerd. Al worden personen slechts voor een korte tijd opgehouden, de eenheidsleiding stelt vast dat de duur van het verblijf los staat van de eisen aan de zorgplicht. De chefs van de basisteams zijn hiervoor verantwoordelijk. Afgesproken is dat als een ruimte bij herhaling niet voldoet, de commissie escaleert richting diensthoofd DROS en eenheidsleiding. Dit alles met het doel om de zorg en de kennis over arrestantenzorg binnen de basisteams op het gewenste niveau te brengen.

bespreking met rechtbank bestuur

Op 10 juni 2021 vond een gesprek plaats met vertegenwoordigers van de rechtbank via Skype. Er is gesproken over onder andere de verblijfsduur van arrestanten in relatie tot het vervoer en de condities waaronder arrestanten worden ingesloten, waarbij klimaatbeheersing, tijdsaanduiding, het schoonhouden van cellen en de planning voor renovatie aan de orde zijn gebracht (zie verder hoofdstuk 3. VII. Verblijf in gerechtsgebouwen).

Bijzonderheden

incidenten met arrestanten

In 2021 zijn de volgende incidenten gemeld aan het secretariaat en vervolgens gedeeld met de commissieleden:

d.d. 14 januari 2021	melding aanhouding medewerker arrestantenzorg op verdenking van misbruik van een vrouwelijke arrestant in een Rotterdams cellencomplex;
d.d. 29 januari 2021:	melding overlijden van persoon in PI Alphen a/d Rijn de dag ervoor overgebracht vanuit cellencomplex Zuidplein;
d.d. 3 februari 2021:	incident bureau Spijkenisse;

d.d. 28 april 2021:	ontruiming bureau Marconiplein;
d.d. 26 mei 2021:	overlijden arrestant bureau Doelwater;
d.d. 28 mei 2021:	traumaheli voor onwel geworden arrestant bureau Capelle;
d.d. 2 juni 2021:	poging suïcide bureau Doelwater;
d.d. 5 september 2021:	poging suïcide bureau Marconiplein
d.d. 13 december 2021:	defecte intercominstallatie bureau Marconiplein.

Een tweetal van deze hierboven genoemde incidenten hebben geleid tot aanvullende acties: Het incident betreffende de aanhouding van een medewerker arrestantenzorg op verdenking van ontucht met een vrouwelijke arrestant, daterend uit augustus 2020, heeft vragen bij de commissie opgeroepen over wanneer en waarover zij wordt geïnformeerd. De commissie heeft het vooral niet wenselijk gevonden e.e.a. uit de media te moeten vernemen. Protocollen geven hierover onvoldoende duidelijkheid; alleen het melden van overlijden, (poging) suïcide of ontsnapping dienen gemeld volgens het Landelijk Reglement Arrestantenzorg (LAR). Het incident is aanleiding geweest om (opnieuw) afspraken te maken over het melden van incidenten, los van de wettelijke vereisten en rekening houdend met privacy/geheimhouding bij Interne Zaken.

De arrestant die op 26 mei 2021 kort na zijn aanhouding in een politiecel op bureau Doelwater is komen te overlijden heeft geleid tot nadere besprekingen. In de afdoening volgend op het strafrechtelijk onderzoek door de Rijksrecherche (dossier Zell), heeft de zaaksofficier opgemerkt dat individuele politiemedewerkers geen strafrechtelijk verwijt kunnen worden gemaakt, maar hij is wel van oordeel dat de politie ernstig tekort is geschoten in de wettelijke zorgplicht. Om die reden heeft hij besloten het dossier (geanonimiseerd) voor te leggen aan de CTA om de geldende procedures en de daaraan gekoppelde opleiding en uitvoering in de praktijk, onder de loep te nemen. De commissie heeft in een brief aan de eenheidschef, d.d. 30 november 2021, aanvullende vragen gesteld die betrekking hebben op deze zaak en vooral zien op hoe de politie deze casus heeft geëvalueerd en welke verbetermaatregelen zijn genomen. Dit traject loopt nog.

corona en coronamaatregelen

gevolgen voor de commissie

Maatregelen vanwege corona speelden ook in 2021 een rol. Inspectiebezoeken zijn niet stilgelegd, maar er zijn wel aanpassingen gedaan om het besmettingsrisico zo klein mogelijk te houden. Bezoeken worden vooraf (telefonisch) aangekondigd en zeker in de eerste helft van het jaar zijn er geen gesprekken met arrestanten gevoerd. Tijdens de avondklok in het begin van het jaar is ontheffing geregeld om leden in staat te stellen in de avonden een bureau te bezoeken; hiervan is uiteindelijk geen gebruik gemaakt.

gevolgen voor de arrestantenzorg

Ook in de zorg voor arrestanten zijn aanpassing gedaan in verband met coronamaatregelen. Zo wordt de temperatuur gemeten bij binnenkomst en iedere arrestant krijgt een mondkapje. Arrestantenverzorgers dragen een mondkapje als ze in contact zijn met een arrestant. De naleving van de maatregelen op de bureaus is een onderdeel waarop is toegezien tijdens de inspecties, zo ook of er voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig zijn. Bovendien, uit oogpunt van medewerkerswelzijn: het is de commissie opgevallen dat de druk op de roosters hoog is; wegens coronamaatregelen (ziekte en/of quarantaine) zijn veel medewerkers uitgevallen en men moet collegiaal zaken van elkaar overnemen en ook de rollen hebben er ingehakt.

3. Bevindingen

In het begin van het kalender jaar 2021 heeft de commissie de volgende speerpunten benoemd voor haar activiteiten:

- omstandigheden ophoudlocaties;
- aandacht voor vervoer en verblijfsduur in de rechtbank;
- communicatie t.b.v. grotere bekendheid van de arrestantenzorg en commissie;
- aandacht voor teamvorming vanwege de wisseling in samenstelling;
- intensiveren van het aantal gesprekken met arrestanten en
- focus op de borging van BHV.

Het onderwerp **omstandigheden ophoudlocaties** betreft voornamelijk de (nog achterblijvende) zorg voor arrestanten in de basisteams. Zoals met de eenheidsleiding afgestemd krijgt de verantwoordelijke teamchef een schrijven van de voorzitter van de commissie in het geval er op een locatie bij herhaling meerdere aandachtspunten niet op orde zijn. In 2021 is twee maal een dergelijke brief verstuurd met het dringend verzoek tot ontmanteling/ buitengebruikstelling van de arrestantenverblijven over te gaan. In het eerste geval heeft de teamchef besloten het gebruik van de ruimtes onmogelijk te maken door het (laten) verwijderen van de cilinders. In het tweede geval is dit ook gebeurd; echter bleken de ruimtes toch weer nodig en heeft men de kamers na kleine aanpassingen opnieuw in gebruik genomen. Bij inspectie door de commissie bleek de ophoudlocatie onvoldoende aan de eisen te voldoen om deze weer in gebruik te mogen en kunnen nemen. Heldere afspraken over het opnieuw in gebruik nemen zijn dringend gewenst.

De commissie heeft gedurende de inspecties en de evaluaties met de teamchef aandacht gehad voor **vervoer en verblijfsduur in de rechtbank**. De commissie constateert dat het zelfstandig uitvoeren van vervoer door de politie een positief effect heeft op de verblijfsduur. Het uitvoeren van het eigen vervoer in de rechtbanken verloopt efficiënter t.o.v. de uitvoer door DV&O. Dit verkort de wachttijd voor ingeslotenen.

Mede ingegeven door corona is **communicatie t.b.v. grotere bekendheid van de arrestantenzorg en de commissie** onvoldoende aan bod gekomen in het afgelopen jaar. Vooral bij controles op ophoudlocaties blijken medewerkers onvoldoende op de hoogte van het bestaan en werk van de commissie. Desondanks is het mondjesmaat merkbaar dat de bekendheid groeit, zie ook de verwijzing van het OM in het dossier Zell.

Vanwege de wisseling in samenstelling heeft **teamvorming** nadrukkelijk de aandacht gekregen in 2021. Tijdens een strategiemiddag in oktober zijn meerdere onderwerpen aan bod geweest; waaronder het delen van ervaringen en ambities/reflecties gekoppeld aan de achtergrond en expertise van de commissieleden; de inrichting van inspectiebezoeken en jaarplanning, alsmede de visie en missie met de speerpunten van de commissie voor 2022. Door corona is **intensivering van het aantal gesprekken met arrestanten** niet mogelijk gebleken. Met inachtneming van alle corona-maatregelen is wel zoveel als mogelijk met arrestanten gesproken, vooral in de tweede helft van het jaar.

Helaas heeft de **focus op de borging van BHV** niet gezorgd voor een verbetering in 2021. Al in het verslag over 2020 heeft de commissie geconstateerd dat de bedrijfshulpverlening op de basisteams achterloopt en is het advies gegeven om de BHV volledig op te tuigen voor wat betreft plan en evaluatie. Helaas moet de commissie constateren dat op dit punt geen verbetering te zien is, zelfs een verslechtering. Een beeld dat landelijk wordt herkend.

In de paragrafen hieronder staan de bijzonderheden in de volgorde van de opbouw van het inspectieformulier. De gegevens worden ingevoerd in een database, een instrument van het Landelijk Centrum, en is bedoeld voor onderlinge vergelijking en het gesprek met de korpsleiding.

In de tabellen staan de percentages voor de cellencomplexen naast die van de ophoudkamers en zijn op basis van resp. 30 (cellen) en 25 (ophoudkamers) controles.

I. Insluiting / binnenkomst arrestant

I ► INSLUITING/ BINNENKOMST ARRESTANT				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	95%	95%	57%	57%
Niet ok	2%		19%	19%
nvt	1%		2%	
Niet GC	2%		22%	22%

Dit onderdeel heeft betrekking op de registratie, de foullering en de informatievoorziening aan de arrestant. Bovenstaande tabel laat duidelijk zien dat er een verschil is in de (hoofd)-locaties met cellencomplexen en locaties met uitsluitend ophoudkamers. In 95% van de inspecties was dit onderdeel op orde bij de hoofdlocaties. Slechts in 57% van de gevallen was dit op orde bij de ophoudkamers.

informatie over ingesloten en foulleren

Arrestanten hebben recht op (een kopie van) het foulleringformulier. Waar hier in 2020 nog aandacht voor is gevraagd, blijkt er in 2021 sprake van consequente verstrekking van het insluitingsformulier. Slechts een enkele keer bleek het niet te zijn verstrekt aan een gesproken arrestant.

informatie ten behoeve van ingeslotene (huisregels)

De commissie vindt het van belang dat de huisregels schriftelijk worden verstrekt. Een enkele keer wordt vergeten de huisregels uit te reiken op de cellencomplexen. Op de locaties in de basisteams met alleen ophoudkamers zijn lang niet altijd huisregels beschikbaar, hier is een verbetering gewenst. De commissie verzoekt te zorgen voor voldoende voorraad op alle locaties.

II. Verblijf / huisvesting

II ► VERBLIJF / HUISVESTING		CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	93%	93%	85%	85%	
Niet ok	5%	5	4%	4	
nvt	0%		0%		
Niet GC	1%		12%	12%	

Onder het onderdeel huisvesting vallen zaken als werking intercom; temperatuur; ventilatie; verlichting; dag en nachtcyclus waarneembaar, schoon en veilig.

cellen / ophoudkamers

Over het algemeen zijn de cellen schoon en fris. Alleen de locatie van de rechtbank in Rotterdam heeft terugkerende aandachtspunten: klimaatbeheersing en bekladding van cellen.

intercom

Een aantal keer heeft de commissie geconstateerd dat de intercom niet werkt. Een bureau kreeg te maken met een maandenlang probleem met defecte intercoms, omdat onderdelen niet konden worden geleverd. Bij de uiteindelijke reparatie vielen in een soort domino-effect alle andere ook uit. Facility management heeft n.a.v. hiervan contracten open gebroken en besloten zelf weer aan voorraadbeheer te doen.

klokjes

Niet alle cellen hebben lichtinval. Vanwege het vereiste van een waarneembaar dag- en nachtritme heeft de commissie jarenlang gepleit voor het aanbrengen van klokjes. In 2021 zijn alle politiecellocaties, ook de locaties Spijkenisse en Zuidplein, voorzien van klokjes. Voor Spijkenisse is gezocht naar een passende oplossing (ander soort klokjes). Voor de locatie Zuidplein was vervanging van het glaswerk noodzakelijk en dit kwam veel duurder uit dan eerder begroot.

Nu de klokjes overal hangen zijn er nog wel aandachtspunten: de commissie merkt dat ze niet altijd allemaal gelijk lopen, nog op wintertijd staan afgesteld of niet meer werken door het dichtslaan van deuren. Ook is het onderhoud van de klokjes soms niet in het dagelijkse patroon opgenomen met lege batterijen als gevolg.

De gangen zijn schoon en de commissie heeft geen rondslingerende zaken aangetroffen.

douches / toilet

De registratie van het doorspoelen van de oogdouches is een aandachtspunt. Het spoelen van oogdouches wordt door de facilitaire dienst onderhouden. Niet altijd is het formulier waarop het doorspoelen wordt afgetekend aanwezig/beschikbaar tijdens inspecties. De commissie heeft geadviseerd om op alle locaties een digitale aftekenlijst voor het doorspoelen te hanteren, waarvan zij dan periodiek een afschrift ontvangt.

III. Verblif / verzorging en bejegening

III ► VERBLIJF / VERZORGING EN BEJEGENING				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	91%	91%	35%	35%
Niet ok	1%		8%	8%
nvt	3%		30%	30%
Niet GC	6%	6%	26%	26%

Het onderdeel betreffende de verzorging en bejegening van arrestanten is over het geheel genomen bij de hoofdlocaties prima op orde. De verbeterpunten zijn vooral te vinden bij de (medische) zorg bij in de ophoudlocaties bij de basisteams, zie het percentage van 91% OK (cellen) tegenover een percentage van 35% OK bij de ophoudkamers.

voeding

Een enkele arrestant laat weten het eten niet lekker te vinden. Verder geen bijzonderheden.

luchten / ontspanning

Ter voorkoming van een coronabesmetting worden arrestanten apart gelucht. Bij uitzondering trof de commissie op de luchtplaats veel peuken en een volle asbak.

Op de luchtplaats van de rechtbank in Dordrecht liggen de stoeptegels los, dit wordt ook niet meer gerepareerd. M.i.v. oktober 2021 geldt een ontmoedigingsbeleid t.a.v. roken in en rondom het gebouw.

hygiëne

Geen bijzonderheden met betrekking tot de onderdelen schone keuken, dekens, gescheiden opslag schone en vuile was e.d. ; alles is netjes op orde.

medische verzorging

Bij het onderdeel medische verzorging valt nog flinke verbetering te behalen bij de arrestantenverblijven op de basisteams, zoals procedures voor het inschakelen van een arts en het bewaren en verstrekken van medicijnen. Vaak is er geen medicijnkast aanwezig en liggen medicijnen, inclusief persoonsgegevens los op een bureau.

Ook de aanwezigheid van verbanddozen met inhoud die soms over de datum is, vraagt aandacht.

In de praktijk lijkt het zo te zijn dat arrestanten die medische zorg nodig hebben of medicatie gebruiken gelijk naar een hoofdlocatie met cellencomplex worden vervoerd.

bejegening

De bejegening van arrestanten is naar het oordeel van de commissie prima. Hierover zijn geen opmerkingen.

IV. Veiligheid / calamiteiten en BHV

IV ► VEILIGHEID / CALAMITEITEN EN BHV				
	CELLEN		OPHOUDKAMERS	
ok	80%	80%	47%	47%
Niet ok	7%	7%	16%	16%
nvt	0%	0%	9%	9%
Niet GC	12%	12%	28%	28%

BHV-plan en Bedrijfs hulpverlening

Dit onderdeel betreft onder meer de aanwezigheid van noodplannen, ontruimings-oefeningen, aanwezigheid BHV-ers en vluchtroutes.

Het percentage OK is gedaald ten opzicht van 2020, van 87 % OK (cellen) naar 80% OK en bij de ophoudkamers een daling van 52% OK naar 47% OK, met daarbij een kanttekening dat bij de ophoudkamers een groter deel (28%) niet is gecontroleerd dan het jaar ervoor (11%). Het onderdeel bedrijfs hulpverlening scoort daarmee slechter dan vorig jaar en vooral locaties van de basisteams lopen ver achter. De commissie heeft helaas moeten vaststellen dat op veel ophoudlocaties geen BHV-plan is en ontruimingsoefeningen al langere tijd niet hebben plaatsgevonden. En als er dan al een BHV-plan is, weet men vaak niet wanneer de laatste oefening was met de bijbehorende evaluatie.

De verbetering valt vooral te halen bij het onderdeel BHV -plan (aanwezig, actueel en bekend), ontruimingsoefening (< 1 een jaar) en evaluatie (verslag, bespreking in het werkoverleg en verbeteracties).

De commissie erkent dat oefeningen vanwege coronamaatregelen aflopen jaar lastiger te organiseren zijn, maar het betekent wel dat er op dit gebied vaak lange tijd niets is gedaan. De commissie heeft dit punt aan de orde gebracht tijdens het gesprek met leden van het managementteam en dringend gevraagd hier toch een modus in te vinden.

Op de cellencomplexen wordt wel vaak *table-top* geoefend, zo wordt de ontruiming geoefend m.b.v. lego en een plattegrond; er wordt gekeken naar mogelijkheden i.p.v. wat er niet kan. Het oefenen gebeurt dan in groepjes van 2/3 personen en met als bewijs een foto aan de muur. Een ander creatief alternatief voor het houden van oefeningen is een PowerPoint quiz met relevante onderwerpen.

blusmiddelen

Een enkele keer heeft de commissie een omissie geconstateerd bij de periodieke controle en het onderhoud van de brandblusser.

ontsluiting cellen/ ophoudkamers, routes

De commissie constateerde een enkele keer dat vluchtroutes niet duidelijk zijn aangegeven, waar de nooddeuren zijn of dat de vluchtroute niet (meer) met een groen bordje aan het plafond is aangegeven.

toepassen bijzondere observatie/ camera observatie

Bij de controles aan de ophoudlocaties heeft de commissie een enkele keer geconstateerd dat de er geen gerichte observatie in de cel mogelijk was, doordat de camera's niet goed gericht waren. Op een basisteam zijn medewerkers niet altijd goed op de hoogte.

afleggen wapens

Geen bijzonderheden.

V. Bijzondere aandachtspunten

Landelijk vastgestelde thema's

Jaarlijks stelt het overleg van voorzitters van de CTA's thema's vast waaraan de CTA's tijdens hun inspecties bijzondere aandacht zullen schenken. Voor 2021 zijn dat de volgende drie thema's:

Coronamaatregelen

De maatregelen zijn overal duidelijk aangegeven. Voor zover de commissie heeft kunnen beoordelen worden de maatregelen goed opgevolgd. Mondkapjes worden overal gedragen en andere beschermingsmiddelen zijn voldoende aanwezig.

in vrijheidstelling / overdracht HvB

Het uitgangspunt is dat volwassenen bij invrijheidstelling zelf voor vervoer zorgen, hoewel er uitzonderingen mogelijk zijn in bijzondere gevallen. Bij minderjarigen worden ouders of instantie gewaarschuwd.

De procedure voor wat betreft overdracht naar huizen van bewaring is goed geregeld. Geen bijzonderheden.

minderjarigen en licht verstandelijk beperkten

Op de meeste cellencomplex locaties geldt een apart beleid voor minderjarigen: zij worden gescheiden van volwassenen, krijgen een aangewezen verzorger als vast aanspreekpunt. Zij krijgen, evenals in de ophoudkamers, lectuur aangeboden of gelegenheid om huiswerk te maken. Bovendien mogen zij, als dat kan, de nacht thuis doorbrengen.

Speciale doelgroepen worden niet opgehouden in de ophoudkamers, maar naar een locatie met een cellencomplex gebracht. Hoewel ook de arrestantenbewaarders niet speciaal zijn getraind in het herkennen en omgaan met mensen met een verstandelijke beperking. Ook op de rechtbanken is er geen specifieke aandacht voor licht verstandelijk beperkten.

VI. Ontvangst, rondleiding, verkregen informatie

wijze van ontvangst; wijze van rondleiden en verkregen informatie

Leden van de commissie worden overal vriendelijk ontvangen op de cellencomplexen, prima rondgeleid en voorzien van de benodigde informatie. Vanwege coronamaatregelen zijn de inspecties in 2021 vooraf telefonisch aangekondigd, dit zal hieraan hebben bijgedragen.

Dit geldt ook voor de bezoeken aan de ophoudkamers op de basisteams, hoewel het soms even zoeken is naar iemand die op de hoogte is. Een enkele keer is het voorgekomen dat een (intake-)medewerker geen informatie wilde delen, zoals de naam en het telefoonnummer van de verantwoordelijke chef.

VII. Verblif in gerechtsgebouwen

rechtbanklocaties Rotterdam en Dordrecht

Het begeleiden en bewaken van ingeslotenen die in de rechtbank verblijven, behoort tot de taak van de politie in de eenheid Rotterdam. De CTA inspecteert daarom de tevens arrestantenverblijven van de locaties aan het Wilhelminaplein te Rotterdam en de Steegoversloot in Dordrecht.

Zowel het voorzieningenniveau als het regiem wijkt af van dat van de politiecellencomplexen. De duur beperkt zich tot dagverblijf en net zoals bij ophoudkamers in politielocaties hoeft er geen mogelijkheid te zijn om ingeslotenen te laten luchten of van voeding te voorzien.

vervoer

Met ingang van 2021 mag iedere politie-eenheid ervoor kiezen om zelf het vervoer binnen het arrondissement te doen. De dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O) blijft verantwoordelijk voor het vervoer buiten het arrondissement. Het voordeel van het vervoer door politie is dat medewerkers niet, of minder, hoeven te clusteren dan DV&O en daardoor op meerdere momenten kunnen gaan rijden

De cijfers over de eerste maanden van 2021 zijn (opnieuw) geanalyseerd om te monitoren en wat het effect is op de verblijfsduur van arrestanten op de rechtbank. Hieruit is gebleken dat het uitvoeren van het vervoer door politie efficiënt verloopt, met minder wachttijd voor ingeslotenen.

schoon en heel

Muren en plafonds van de cellen in de rechtbank Rotterdam zijn nog steeds punt van aandacht. Het is onduidelijk wat de planning is voor het verven van cellen en het vervangen van de celdeuren. Het is de bedoeling dat er gehandhaafd gaat worden op het schoonhouden van de cellen en ingeslotenen aansprakelijk worden gesteld na bekladding.

gesprek rechtbankbestuur

Op 10 juni 2021 vond het jaarlijkse gesprek plaats met vertegenwoordigers van het rechtbankbestuur. Er is gesproken over de verblijfsduur van arrestanten in relatie tot het vervoer en de bemoedigende resultaten van de analyse uit het eerste kwartaal van 2021. Ook de condities waaronder arrestanten worden ingesloten zijn aan de orde gebracht, met daarbij klimaatbeheersing en mogelijkheden tot tijdsaanduiding in de cellen.

Een terugkerend thema is hoe de cellen blijvend schoon te houden, dit kan bijvoorbeeld door vernielingen te verhalen op arrestant.

Er is vanuit de commissie aandacht gevraagd voor: procedures, zoals verstrekken van huisregels, en foullering en voor het aanwijzen van een speciale functionaris voor minderjarigen. Er is gesproken over de info-overdacht vanuit de huizen van bewaring, het jaarthema vanuit de LCA.

Ten slotte is aandacht gevraagd voor het onderdeel BHV en het organiseren van ontruimingsoefeningen naast het *table-top* oefenen.

VIII. Specifieke aandacht voor minderjarigen, verslaafden en psychische aandoeningen

Het verblijf op een politiebureau brengt afhankelijkheid en onzekerheid met zich mee (vooral voor jongeren die voor het eerst op een politiebureau verblijven) en uit ervaring blijkt dat minderjarigen vaak de huisregels niet lezen. De aanbeveling van de commissie is om minderjarigen bij binnenkomst kort het verblijf in het cellencomplex uit te leggen. Een goede oplossing vindt de commissie een geplastificeerde praatplaat voor minderjarigen met hun rechten, die was aangebracht aan de zijkant van een arrestantenverblijf. Dit is wellicht ook mogelijk voor de huisregels.

Over de omgang met mensen met psychiatrische aandoeningen: in cursusvorm wordt hier wel aandacht aan besteed, voornamelijk op het gebied van de-escalerende maatregelen, omgaan met agressie en benadering van mensen. Medewerkers arrestantenzorg vertellen aan de commissie dat ze leren 'on the job' en zo langzaam aan den lijve ontdekken wat werkt bij verwarde personen.

Zie verder onder: V. Bijzondere aandachtspunten.

IX. Bevindingen van arrestanten

Hieronder een selectie uit de gesprekken met arrestanten, zoals opgenomen in de inspectie-verslagen:

augustus, locatie Zuidplein:

“Arrestant 1 (meerderjarig, man):

Arrestant is vanmorgen binnengebracht in VAV, eerder vandaag overgebracht naar cellencomplex. Hij zegt tevreden te zijn met de bejegening. Hij heeft om contact met zijn advocaat gevraagd, dat heeft nog niet plaatsgevonden. Hij heeft gevraagd om lectuur, en dit direct gekregen. Hij vond het klokje erg prettig - dit meldde hij spontaan, zonder navraag. Hij is eerder op de dag naar luchtplaats geweest.

Arrestant 2 (meerderjarig, man):

Arrestant is gisteravond binnengebracht vanuit PI. Hij zegt te wachten op transport terug, er is iets misgegaan dus werd hij teruggebracht naar cellencomplex. Hij zegt in het buitenland in cel te hebben gezeten, en beseft nu hoe goed het in Nederland is. Hij zegt erg tevreden te zijn met de omstandigheden.”

december, locatie Marconiplein, ophoudkamer:

“De minderjarige arrestant gesproken. De arrestant had specifieke lectuur (stripboek) gekregen. Hij was nu 2 dagen aanwezig, heeft overdag met zijn advocaat gesproken en werd 's avonds door zijn ouders opgehaald om thuis de nacht door te brengen. Hij werd voldoende voorzien van eten en drinken. Als hij op de intercom drukte wordt er snel gereageerd. Hij wordt vriendelijk aangesproken door de AV'ers. Qua temperatuur was het iets aan de koude kant.”

4. Samenvatting met conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Hoewel in aantal minder dan vorige jaren heeft de commissie in totaal 55 inspectiebezoeken afgelegd en met 32 arrestanten gesproken. De conclusie is dat de zorg voor arrestanten in de eenheid Rotterdam in 2021 over het algemeen genomen prima op orde is. Om die reden heeft zij kunnen besluiten om de frequentie van de bezoeken aan de hoofdlocaties met cellencomplexen te verlagen.

De leden van de commissie worden overal prima ontvangen en rondgeleid, mogelijk helpt de afgesproken (telefonische) vooraankondiging hierbij. Ook het contact met de teamchef Arrestantenzorg, die het eerste aanspreekpunt is voor de commissie, ervaart de commissie als open en constructief.

Terugkijkend naar de aanbevelingen aan de eenheidsleiding in het vorige verslag (over 2020) kan worden opgemerkt dat het met de zorg voor minderjarigen steeds meer de goede kant op gaat; er sprake is van een consequente verstrekking van een (kopie van) het fouilleringsformulier en dat het verheugend is te merken dat het uitvoeren van het eigen vervoer bij de rechtbanken efficiënter verloopt t.o.v. de uitvoer door DV&O, met een positief effect op de verblijfsduur voor ingeslotenen.

Op de volgende onderwerpen wordt extra inspanning gevraagd:

- *aandacht voor het onderdeel veiligheid/ BHV.*

In het verslag over 2020 heeft de commissie reeds geconstateerd dat het onderdeel bedrijfshulpverlening op de basisteams achterloopt. Helaas heeft de focus van de commissie niet geleid tot een verbetering in het optuigen van de BHV op deze locaties. Mogelijk mede door corona-beperkingen heeft de commissie eerder een verslechtering gezien in de aanwezigheid van BHV-plannen, oefening en evaluaties. De commissie hoopt dat er met de aanstelling van een coördinator BHV meer vaart in komt.

- *aandacht voor de omstandigheden ophoudlocaties*

Het gaat hier vooral om eisen voor wat betreft de medische zorg. Ook als bij uitzondering van deze locaties gebruikt wordt gemaakt, dienen ze aan de punten uit het inspectieformulier te voldoen. Twee keer heeft de voorzitter van de commissie aan de verantwoordelijke teamchef een brief gestuurd met het dringende advies de ophoudkamers buiten gebruik te stellen / te ontmantelen wegens terugkerende aandachtspunten die niet op orde zijn, wat ook is gebeurd. Een aantal keer heeft de commissie een ophoudlocatie bezocht die op papier gesloten / ontmanteld was, maar deze 'in gebruik' aangetroffen. Bij inspectie bleek de ophoudlocatie onvoldoende aan de eisen te voldoen om deze weer in gebruik te mogen en kunnen nemen. Heldere afspraken over het opnieuw in gebruik nemen van ophoudkamers zijn dringend gewenst.

Het is de commissie opgevallen dat in de verstrekte overzichten met *bezettingcijfers* de invoer van de locaties en aantallen niet klopt; er staan bijvoorbeeld namen van bureaus die al lang gesloten of afgestoten zijn. Ook al zou hier sprake zijn van technische

invoerfouten, het betekent wel dat de commissie geen goed overzicht heeft gekregen van de aantallen arrestanten in de (voorlopige) arrestantenverblijven.

In 2021 is de commissie geconfronteerd met *incidenten* die vragen hebben opgeroepen over a) wanneer en waarover zij wil worden geïnformeerd en b) welke rol zij daarin wil spelen. Niet alleen de reflectie op het incident zelf, maar het onder de loep nemen van het lerend vermogen van de organisatie en hoe de commissie daar een bijdrage aan kan leveren is een belangrijke component. De commissie zal hier komend jaar aanbevelingen in doen.

speerpunten commissie voor 2022

Vanwege de wijziging in de samenstelling, met een nieuwe voorzitter en plaatsvervanger, is in het afgelopen jaar ook aandacht besteed aan teamvorming en het ontwikkelen van een visie op toezicht. Een component daarvan is het werken aan een lerende organisatie ter voorkoming van incidenten. Samenwerken aan een professionaliseringslag zal blijvend aandacht krijgen.

Aankomend jaar zal communicatie t.b.v. grotere bekendheid van de arrestantenzorg en commissie wederom als speerpunt worden meegenomen evenals het intensiveren van het aantal gesprekken met arrestanten.

De focus van de commissie voor 2022 richt zich op het volgende:

- BHV;
- lerende cultuur;
- visie op eigen toezicht en
- zorg voor psychiatrische en LVB personen.

Aanbevelingen

De commissie formuleert op de volgende onderdelen aanbevelingen aan de eenheid:

BHV

zorg bij het onderdeel bedrijfshulpverlening voor het op orde krijgen van het volgende:

- a) de onderdelen BHV -plan (aanwezig, actueel en bekend),
- b) ontruimingsoefening (< 1 een jaar) en
- c) evaluatie (verslag, bespreking in het werkoverleg en verbeteracties).

Ophoudkamers

Om te voorkomen dat de commissie na inspectie moet vaststellen dat de zorg nog steeds niet op het gewenste niveau is, is het van belang dat er niet alleen aandacht aan functionele eisen aan een ruimte voor kort verblijf wordt gegeven maar ook aan het onderdeel (medische) verzorging. De commissie pleit ervoor:

- a) dat bij (hernieuwde) ingebruikname van ophoudkamers eerst overleg plaats vindt met de afdeling Arrestantenzorg;
- b) dat de (hernieuwde) ingebruikname van ophoudkamers wordt gemeld aan commissie;
- c) de lijst met ophoudkamers die in gebruik zijn actueel wordt gehouden.

Bijlage 1

Overzicht inspecties 2021 bij locaties met cellencomplex en bij rechtbanken

	Locaties met cellencomplex	aantal inspecties	aantal ingeslotenen	aantal gesproken	aantal ingesloten minderjarigen (<18)	aantal gesproken minderjarigen
	Rotterdam Doelwater	5				
	21 maart 2021		20	0	0	0
	18 mei 2021		4	0	0	0
	26 augustus 2021		20	0	0	0
	27 oktober 2021		20	1	2	1
	2 december 2021		19	1	0	0
	Rotterdam Zuidplein	3				
	28 maart 2021		11	4	0	0
	25 augustus 2021		8	2	0	0
	13 oktober 2021		9	2	0	0
	Rotterdam Marconiplein	5				
	8 februari 2021		-	-	-	-
	31 maart 2021		6	2	0	0
	27 april 2021		14	0	0	0
	23 oktober 2021		2	0	1	0
	4 december 2021		2	1	1	1
	Capelle a/d IJssel (Slotlaan)	3				
	23 maart 2021		3	1	0	0
	27 juli 2021		4	2	1	0
	8 oktober 2021		4	1	0	0
	Dordrecht (Overkampweg)	3				
	10 maart 2021		5	0	0	0
	17 mei 2021		11	3	2	2
	24 augustus 2021		11	1	1	0
	Spijkenisse (Schoutstraat)	3				
	12 mei 2021		2	2	0	0
	22 augustus 2021		10	2	1	1
	23 oktober 2021		1	1	0	0
	Rechtbank Dordrecht	3				
	29 maart 2021		0	0	0	0
	6 mei 2021		1	0	0	0
	27 oktober 2021		0	0	0	0
	Rechtbank Rotterdam	5				
	16 maart 2021		11	3	0	0
	18 mei 2021		4	0	0	0
	12 juli 2021		4	2	4	2
	18 oktober 2021		4	0	0	0
	7 december 2021		2	0	2	0
	totaal	30	212	31	15	7

Bijlage 2

Overzicht inspecties 2021 bij locaties met ophoudkamers

Locatie met ophoudkamers	plaatsnaam	datum inspectiebezoek	aantal ingesloten	aantal gesproken
Delftseveerweg 40	Vlaardingen	27 januari 2021	0	0
		2 juni 2021	0	0
		8 december 2021	0	0
Doelwater 5 (Basisteam Stad)	Rotterdam	20 februari 2021	0	0
		18 mei 2021	0	0
Marconiplein	Rotterdam	27 april 2021	0	0
		23 oktober 2021	2	0
		4 december 2021	2	1
Kievitsweg 90	Ridderkerk	19 mei 2021	0	0
		4 december 2021	0	0
Middenbaan-Noord 63	Hoogvliet (Rotterdam)	19 maart 2021	0	0
Bruggehoofd 11	Hellevoetsluis	27 mei 2021	0	0
		2 december 2021	0	0
Olympiaweg 40	Sommelsdijk	3 mei 2021	0	0
Spuidijk 4	Oud-Beijerland	25 mei 2021	0	0
		1 oktober 2021	0	0
Burgemeester de Bruïnelaan 73	Zwijndrecht	9 maart 2021	0	0
W. de Vries Robbeweg 2	Gorinchem	23 januari 2021	0	0
		28 juli 2021	0	0
Raadhuislaan 10	Berkel en Rodenrijs	17 maart 2021	0	0
De Bruïnelaan	Zwijndrecht	9 maart 2021	0	0
Boezembocht 23	Rotterdam	26 januari 2021	0	0
		25 mei 2021	0	0
		26 augustus 2021	0	0
		8 december 2021	0	0
aantal inspecties ingesloten /gesproken		25	4	1

Bijlage 3

Aantal arrestanten per cellencomplex en de verblijfsduur, onderverdeeld per leeftijdscategorie

Aantal arrestanten per cellencomplex en de verblijfsduur, onderverdeeld per leeftijdscategorie	Doelwater	Zuidplein	Marconiplein	Capelle a/d IJssel	Spijkenisse	Dordrecht	Rechtbank Rotterdam*	Rechtbank Dordrecht*
Jonger dan 12 jaar	1	6	2		3	3		
12 t/m 15 jaar	289	223	196	132	220	117	128	1
16 t/m 17 jaar	455	261	182	185	181	185	199	
18 jaar of ouder	6.605	5.265	3.661	2.753	2.135	3.116	2.362	222
Leeftijd onbekend	65	13	17	19	6	8	12	
Totaal	7.415	5.768	4.058	3.089	2.545	3.429	2.701	223
Percentage arrestanten van het totaal								
Jonger dan 12 jaar	0,0%	0,1%	0,0%		0,1%	0,1%		
12 t/m 15 jaar	3,9%	3,9%	4,8%	4,3%	8,6%	3,4%	4,7%	0,4%
16 t/m 17 jaar	6,1%	4,5%	4,5%	6,0%	7,1%	5,4%	7,4%	
18 jaar of ouder	89,1%	91,3%	90,2%	89,1%	83,9%	90,9%	87,4%	99,6%
Leeftijd onbekend	0,9%	0,2%	0,4%	0,6%	0,2%	0,2%	0,4%	
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal verblijfsuren								
Jonger dan 12 jaar	1	20	6		8	11		
12 t/m 15 jaar	3.745	3.359	3.367	2.290	4.846	2.176	422	5
16 t/m 17 jaar	5.512	3.482	2.918	4.142	3.423	3.088	628	
18 jaar of ouder	126.196	80.307	57.610	53.135	36.426	58.385	9.224	1.344
Leeftijd onbekend	557	243	152	395	65	93	51	
Totaal aantal verblijfsuren	136.011	87.412	64.052	59.962	44.768	63.753	10.326	1.349
Gemiddelde verblijfsduur (in uren)								
Jonger dan 12 jaar	1,0	3,4	2,8		2,5	3,7		
12 t/m 15 jaar	13,0	15,1	17,2	17,3	22,0	18,6	3,3	4,7
16 t/m 17 jaar	12,1	13,3	16,0	22,4	18,9	16,7	3,2	
18 jaar of ouder	19,1	15,3	15,7	19,3	17,1	18,7	3,9	6,1
Leeftijd onbekend	8,6	18,7	8,9	20,8	10,8	11,6	4,2	
Totaal gemid. verblijfsduur	18,3	15,2	15,8	19,4	17,6	18,6	3,8	6,0

*) = betreft alleen arrestanten opgenomen in de arrestantenmodule.

BRON: arrestantenmodule uit Cognos, politie eenheid Rotterdam